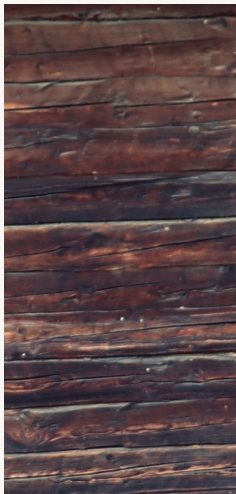

TARA MORILOR DE APĂ

*Ghidul morilor de apă
din Banatul Montan*

Timișoara 2019

Buton pentru creșterea presiunii apei, la Șopotu Nou

La plimbare prin „Țara Morilor de Apă”

Țara Morilor de Apă este de fapt întreg Banatul montan. Din satele pierdute în munte până jos, în Clisura Dunării, județul Caraș Severin se poate mândri cu cele mai multe mori de apă din țară.

Din piatră, din lemn, din cărămidă arsă sau nearsă, mori cu roată orizontală (ciutură) sau verticală, mori țărănești sau semi-industriale, mori în proprietate sau în devălmășie, mori funcționale sau în conservare, mori în ruine care aduc aminte de vremuri de mult apuse, le regăsim pe toate în județul Caraș Severin.

În urmă cu 60 de ani, în Banat existau peste 600 de mori de apă. Încă de atunci, valoarea etnografică a acestor instalații a fost recunoscută, iar specialiștii din muzee dedicate satului și-au pus problema să păstreze o parte dintre acestea pentru generațiile viitoare.

Realitatea anilor care au urmat

a fost, însă, alta. Din spusele localnicilor, perioada cu cele mai mari pierderi a fost cea dintre anii 1960-1980, cauzele principale fiind captarea și redirectionarea surselor de apă, îndiguirile și regularizările cursurilor de apă, modernizarea și lărgirea drumurilor adiacente, abandonarea practicii morăritului în colectivitate și trecerea la morăritul individual, în gospodărie, pe baza energiei electrice.

Ultimele decenii au fost și ele nemiloase față de multe instalații: au suferit distrugerii cauzate de viiturile tot mai dese și mai puternice, cauzate la rândul lor de defrișările din bazinele râurilor; altele au fost pur și simplu demolate pentru a fi refolosite ca materiale de construcție; în fine, o parte dintre ele au ars sau au fost vandalizate, ca efect al convulsiilor sociale din sânul comunităților sătești.

Așadar, este un adevărat miracol că, la finele anului 2019, prin proiectul „Țara Morilor de

Moara Ibălcina din Prigor

Apă”, am reușit să identificăm nu mai puțin de 243 de mori, dintre care 82 sunt încă folosite în mod regulat iar 47 sunt în stare bună de conservare, dar sunt oprite din diferite cauze, cea mai frecventă fiind lipsa apei. În fine, 114 dintre morile vizitate sunt nefuncționale și se află în diferite stadii de degradare, mergând până la ruina aproape completă.

Este foarte probabil ca, inventarul realizat de noi să nu fie complet și că, mai există câteva mori pe care nu am reușit să le identificăm.

Mai trebuie spus că în cei 10.000 de km parcurși și cele peste 100 de localități verificate, am fost uimiți de reacțiile localnicilor pe care i-am întrebat dacă au informații despre morile de apă din localitatea lor. Chiar și în satele unde existau mori de apă funcționale, reacția cea mai frecventă a fost aceea de a fi îndrumați către „Eftimie Murgu” pentru că „acolo sunt mori de apă”. Notorietatea pe care a căpătat-o complexul mulinologic aflat aici, singurul în care s-a investit și care a fost promovat sistematic în ultimii 30 de ani, este atât de mare încât a acaparat aproape complet imaginarul omului de rând.

Fără îndoială, Eftimie Murgu este și va rămâne, „perla” morilor de apă din Banat, fiind cea mai bine păstrată și funcțională aglomerare de mori de apă țărănești. Însă, nu putem concepe

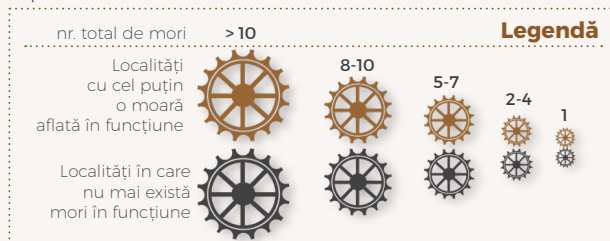
ca restul morilor să fie condamnate la uitare. Proiectul nostru pune bazele pentru o nouă paradigmă, aceea că moara de apă este o valoare în sine și trebuie protejată cu orice preț de către fiecare comunitate în parte. Chiar dacă nu au statutul juridic de monument istoric, morile trebuie tratate ca și cum ar fi, pentru că reprezintă o parte inestimabilă a patrimoniului unic de care dispune regiunea Banatului și țara noastră.

Misiunea pe care ne-am asumat-o este aceea de a trezi în conștiința tuturor dragostea pentru aceste monumente arhaice de tehnică populară. Ne dorim să contribuim la un proces de durată de conservare, reparare, valorificare a lor în scop economic, dar și turistic.

Statistici pe scurt

Mori de apă inventariate	243
Mori de apă în funcție de starea de funcționare	
în funcțiune	82
funcționale dar oprite	47
nefuncționale	114
Mori de apă în funcție de tipul de roată	
mori cu ciutură	221
mori cu roată verticală	13
mori cu turbină	9
Localități în care există mori de apă	88
comune	38
orașe și municipii	3

Pașii următori pe care Asociația Acasă în Banat dorește să îi facă sunt de a repara și a repune în funcțiune câteva dintre aceste mori de apă ce așteaptă doar un imbold să macine din nou. Vrem ca, împreună cu comunitățile locale, să facem cunoscută Țara Morilor de Apă și să reușim să păstrăm în continuare aceste comori ale Banatului.

Valea Almăjului

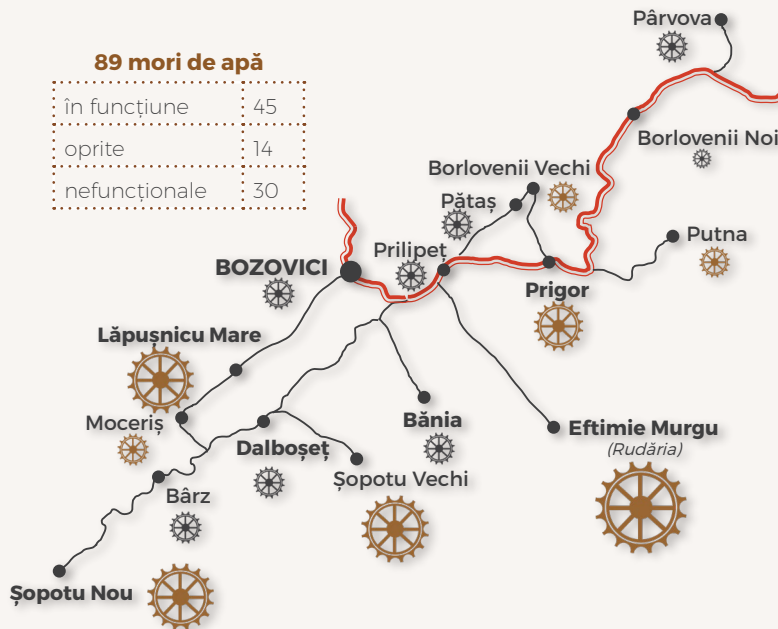
Cu siguranță, Valea Almăjului se mândrește cu cel mai mare număr de mori de apă din tot Banatul. Pe un areal destul de restrâns, am descoperit 89 de mori de apă. Tot aici există cele mai multe mori încă în funcțiune și folosite de localnici.

Morile de apă din acest areal sunt în general mici, cu o singură ciutură și construite din lemn, însă regăsim și câteva și mori din cărămidă, care aveau un morar ce locuia acolo. Morile sunt folosite în general în devălmășie – au mai mulți proprietari și, în funcție de cota de proprietate, au alocat un număr de ore pe săptămână pentru măcinat.

Două dintre cele mai mari mori de apă din Țara Almăjului se regăseau la **Putna** – Moara Pemului sau Moara Calina și la **Bozovici** – Moara Neamțului. La Putna este o instalație uimitoare, cu etaj, situată la capătul satului. Moara este cu turbină, construită la început de secol XX. Producea făină de mălai, dar și de grâu – de mai multe calități, inclusiv făină albă. Astăzi, moara are în continuare angre-

89 mori de apă

în funcțiune	45
oprite	14
nefuncționale	30

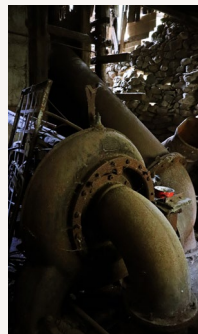

najul intact, însă este folosită de familie ca depozit.

La **Bozovici**, Moara Neamțului este amplasată chiar la drumul principal, însă este abandonată. Moara avea două ciuturi, o instalație destul de rar întâlnită în zonă. Mai jos de Moara Neamțului se află Moara Mică din Bozovici.

Moara Pemului din Putna

Moara Mică din Bozovici

La **Prihgor** și în satele aparținătoare am descoperit un număr impresionant de mori de apă. Unele dintre ele încă folosite de localnici, altele ruine, dar și multe care așteaptă doar un fir de apă să repornească. La **Prihgor, Pătaș, Putna, Borlovenii Vechi** sau **Borlovenii Noi** am numărat 19 mori de apă. Unele din piatră, altele din lemn sau cărămidă, chiar și o moară nouă. Totuși, o mică parte dintre acestea sunt încă în funcțiune. Două mori au câte două ciuturi, moara din Lunci (I și II) și Morile de la Pod (Moara Mică și Moara Mare). Acestea din urmă au în total 70 de rândași. Moara lui Iosif Careba, în schimb, de la Borlovenii Vechi, este o moară nouă, din anii 80, care a trecut pe curent electric din lipsa apei. La **Lăpușnicu Mare** am descoperit 8 mori de apă, însă majo-

ritatea sunt nefuncționale. La fel și la Pârvova, unde sunt 3 mori de apă, ele nu mai funcționează din cauză că este înfundată ierua.

Șopotu Vechi este cu adevărat o surpriză pentru căutătorii de mori. În total, aici există 10 mori de apă dintre care 8 funcționale și foarte bine păstrate. Unele mori din piatră de râu, altele din lemn, vechi de mai bine de un veac sunt în continuare folosite de localnici. Farmecul satului

Moara Băgească din Șopotu Vechi

este unul aparte, morile sunt amplasate printre case, trebuie descoperite una câte una. Multe mori încă mai păstrează ciutura (din lemn).

La **Moceriș** au mai rămas patru mori de apă, dintre care două sunt încă în funcțiune. Moara

Moara din Piatră de la Moceriș

din sat (Moara din Piatră) este funcțională și bine întreținută, având astăzi 40 de rândași. Pe drumul spre cascada Moceriș mai sunt două mori care nu funcționează, însă ultima – moara din Pripor, aflată chiar lângă cascadă, este folosită și acum.

Prin modul în care este organizat spațiul de locuire, cu cătune și sălașe răsfirate printre văi, **Șopotu Nou** oferă un peisaj spectaculos, presărat cu mori de apă folosite cu regularitate de săteni.

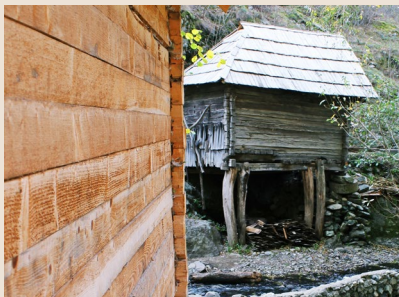
Moara din Urcu, Șopotu Nou

Eftimie Murgu (*Rudăria*)

Localitatea **Eftimie Murgu**, cunoscută și după numele vechi, Rudăria, se mândrește astăzi cu cea mai mare concentrație de mori de apă din țară. 22 mori de apă, toate funcționale, sunt amplasate pe valea Rudăriei. Dintre acestea, 12 mori sunt monumente istorice și fac parte și din rezervația mulino logică, amplasată în amonte de sat. Doar o plimbare prin sat pentru căutarea morilor de apă oferă o viziune completă și face ca turistul să descopere povești locale și legende ale locului.

În ciuda informațiilor vehiculate, morile din Eftimie Murgu nu sunt, până în acest moment, în patrimoniul UNESCO, însă cu siguranță au o valoare de necontestat.

Marele avantaj al morilor de la Eftimie Murgu a reprezentat intervența Muzeului ASTRA din Sibiu în anii 90 și declararea acestora ca rezervație mulino logică. Această măsură a salvat, cel mai probabil, o bună parte dintre mori de la distrugere și dispariție și a pus satul pe harta turistică a României.

Clisura Dunării

Vedere spre Valea Sicheviței

38 mori de apă

în funcțiune	12
oprite	14
nefuncționale	30

Călătorul care ajunge pe Clisura Dunării, mai rar se gândește că și aici se pot găsi mori de apă la care se macină grâu și porumb de peste 100 de ani.

Trecând prin **Moldova Nouă**, unde astăzi mai este în picioare o singură moară, nefuncțională, ajungem la **Coronini**, la Moara lui Tănase Raica. Una dintre

cele mai vechi mori din zonă, este amplasată chiar în zona centrală a localității.

La Moara lui Tănase Raica din Coronini

Moara U Nemecku („a neamțului”)

Gârnîc (*Gernik* în cehă) este un sat cehesc cu o frumusețe aparte. Arhitectura locală se completează cu peisaje naturale deosebite. Pe lângă muntele și apa care formează peșteri, cascade, alături de pădurile de fag ce formează o

rezervație naturală protejată, aici mai există 9 mori de apă.

Cele mai vechi sunt amplasate în vatra satului. În trecut au fost multe dar astăzi se mai păstrează patru, trei folosite zilnic de oameni și una oprită din

cauza lucrărilor de amenajare a rețelei de apă. Ansamblul morilor de pe râul Camenița, format din cinci instalații, este amplasat la 20 minute de mers pe jos, în munte, acolo unde localnicii au găsit un loc bun de a valorifica forța apei.

Morar din Gârnîc și pâinea din făină integrală măcinată la Moara Vodenika

Buton în funcțiune la Moara Țiganului

Sistem arhaic de închidere a ușii

Arhitectură tradițională din Gârnîc

Sichevița

Comuna **Sichevița**, cu satele aparținătoare, adună nu mai puțin de 23 de mori de apă. Ceea ce este fascinant pentru morile din această zonă este că multe dintre ele au în interior vatră de foc, iar acoperișul are coș de fum, astfel ca cei care veneau la moară să se poată încălzi și să își poată pregăti ceva de-ale gurii.

Unele clădiri au prevăzut și un spațiu destinat animalelor, fie ca o cameră în interior, fie ca o anexă separată de moare. Multe dintre morile din această zonă suferă mult de lipsa apei, însă, dacă râul ar avea un debit mai mare, ele ar putea fi repuse în funcțiune. Tot la Sichevița se mai păstrează „butonii”, un jgheab închis realizat în trecut dintr-un trunchi de copac golit de mijloc, și care direcționa apa.

Colaj foto cu mori din Sichevița, Gornea, Liborajdea, Camenița, Zăslone, Valea Camenița

Băile Herculane - Cornereva

Dacă Eftimie Murgu se mândrește cu cele mai multe mori de apă dintr-o singură localitate, cu siguranță, Cornereva se bucură de cel mai mare număr de mori de pe raza întregii comune.

Mehadica se poate lăuda cu un ansamblu format din 6 mori de apă, însă nicuna nu mai este folosită astăzi de localnici. Patru dintre ele sunt oprite, după ce o viitură a spart stavila în urmă

cu câțiva ani. Ele ar putea fi repornite oricând, dacă s-ar face lucrările de reparații și ar fi readusă apa pe ierugă. Din păcate, moara din Luncă a fost grav afectată de căderea unui arbore peste ea, iar moara din Anini este abandonată de mult timp și stă să se prăbușească.

O surpriză frumoasă e **Valea Bolvașnița** unde sunt încă trei mori de apă în funcțiune și patru nefuncționale.

57 mori de apă

în funcțiune	17
oprite	11
nefuncționale	29

Moaralui Bugeancă din Valea Bolvașnița

Ansamblul morilor de apă din Mehadica

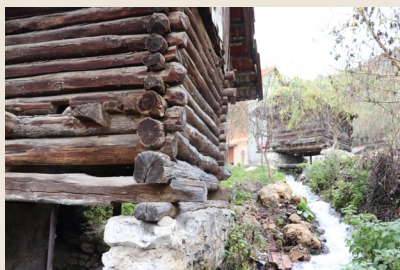

Cornereva este una dintre comunele cu cele mai multe sate și cătune din Banat, dar și cu cele mai multe mori de apă: 32 pot fi descoperite pe toată suprafața comunei. Unele mori sunt sus, în cătune cu doar câțiva locuitori, altele în comună, sau în satele așezate pe văile râurilor. Jumătate dintre morile din Cornereva se află într-o stare avansată de degradare. Sunt mori variate, unele din piatră, altele din lemn, cu ciutura confecționată din lemn.

Topleț

Topleț se remarcă nu prin numărul mare de mori de apă, ci prin arhitectura deosebită a acestora. Nu întâmplător, una dintre ele a fost dusă la Muzeul Astra din Sibiu la sfârșitul anilor 60 și a fost pusă în funcțiune acolo. În prezent, în localitate se mai păstrează cinci mori, toate incluse în lista monumentelor naționale, dintre care patru sunt în funcțiune și una este oprită. Morile sunt construite din lemn de fag, prevăzute cu un mic pridvor și sunt înălțate pe piloni din piatră, pentru a îmblânzi forța Bigărului, un pârau scurt și imprevizibil. Pentru turiștii care vizitează zona, morile sunt foarte ușor accesibile, mai ales că satul este tranzitat de drumul european E70 (DN6). În special cele patru mori din deal formează un peisaj unic, ele fiind practic înlanțuite unele de altele, pe o distanță de câteva zeci de metri.

Valea Timișului - Caransebeș

În zona Valea Timișului-Caransebeș, din 26 de mori care mai sunt încă în picioare, doar trei mai sunt folosite, dar alte 8 ar putea fi repornite și puse în funcțiune cu minime eforturi.

Morile din această zonă sunt însă mori complet diferite de cele de pe Valea Almăjului sau de pe Clisură. Sunt mori mari, cu locuință și cu un morar, mori care produceau cantități mari de făină. Mai mult decât atât, în această zonă sunt majoritatea mori cu roată verticală, fie interioare, cu roțile amplasate într-o cameră a roții, sub moară, fie în exterior.

La **Măru, Rugi, Vârciorova** se mai regăsesc și astăzi trei dintre aceste mori, în funcțiune. Clădirile morii par a fi niște case obișnuite, la exterior, însă, de cele mai multe ori, prima încăpere din care se intră de la stradă este chiar moara. Morarul își primea acolo clienții și stabilea „vama”, o cotă parte din cantitatea de făină măcinată îi revenea lui. La **Gârâna**, clădirea morii mai există, dar instalația

nu mai funcționează.

La **Ohăbița**, una dintre mori a fost complet transformată în locuință, însă mai există o moară completă, Moara familiei Lungu este nefuncțională, dar păstrează încă roata verticală din lemn și tot angrenajul. La **Delinești** se mai vede doar roata din metal, care nu a fost dezmembrată, iar moara din **Păltiniș** nu mai funcționează.

Una dintre cele mai mari mori

din această zonă era la **Teregova** – Moara Mare, cu turbină. Astăzi, nu mai este în funcțiune însă clădirea morii este folosită de proprietar. Tot în sat se află și o moară cu ciutură, nefuncțională. Multe alte mori din celelalte localități își păstrează specificul Banatului, sunt mori cu ciutură, însă cele mai multe dintre ele, 15, sunt într-o stare avansată de degradare sau chiar ruine.

Moara Hausner din Gârâna

Familia Hausner stă la vechea moară, la ieșirea din Gârâna spre Brebu Nou. Gerhard și soția lui, Katarina, sunt a șasea generație de pemi care locuiesc acolo. Casa și toată moara, lipită de casă și pusă pe un pârau ce curge chiar alături, a fost ridicată de străbunicii lui Gerhard. Aceștia au ajuns pe meleagurile bănățene în 1828, o familie cu șapte copii ce venea de undeva din Cehia. Astăzi se mai păstrează clădirea, o parte din axul morii și din instalații. Fotografii, realizate în anii 1960, surprind ultimii ani de funcționare a morii.

Foto: arhiva familiei Hausner

26 mori de apă

în funcțiune	3
oprite	8
nefuncționale	15

Valea Carașului - Oravița

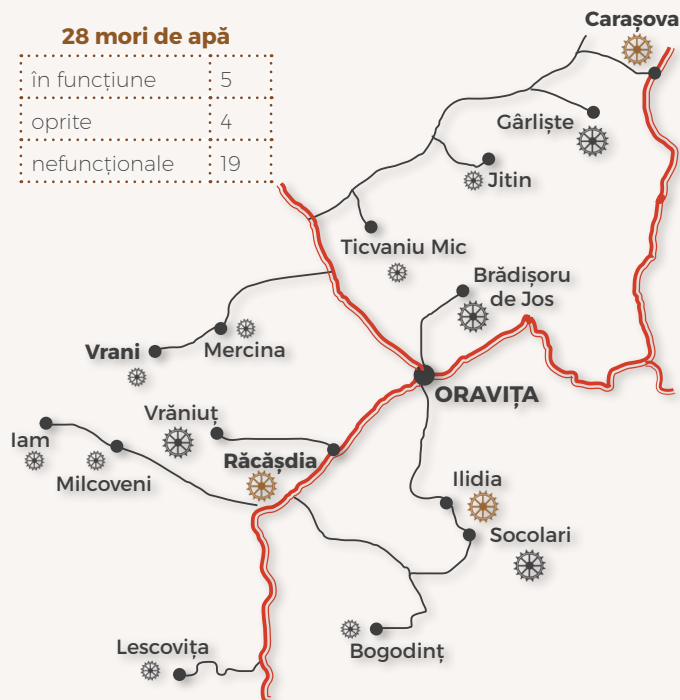
Izvorând din Munții Aninei, râul Caraș își croiește drumul prin cheile care îi poartă numele apoi se avântă, spre câmpie, traversând zeci de localități unde omul, de-a lungul timpului, a învățat să-i capteze apele și să le pună în slujba sa.

În urmă cu o sută de ani, o puzderie de instalații populau malurile Carașului, pentru a măcina cereale, tăia lemne, spăla lâna sau zdrobi semințele. Astăzi, doar câteva mori de măcinat se mai păstrează pe râul propriu-zis iar cele mai multe din zonă au supraviețuit pe râurile și pâraiele care se varsă în el.

În zona Oravița am identificat 28 de mori, dintre care doar 5 mai funcționează cu regularitate și 4 sunt oprite. Restul, majoritatea, sunt în stare proastă și foarte proastă, în pericol real de dispariție.

28 mori de apă

în funcțiune	5
oprite	4
nefuncționale	19

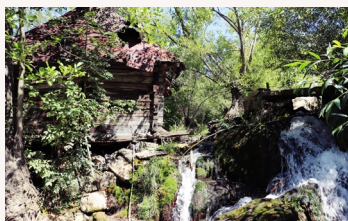
Moara Mare din Gârliște

Moara din Piatră, Ilidia

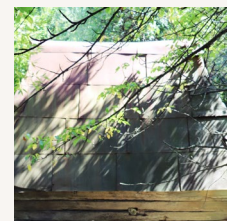
Bogodint

Carasova

Socolari

Ilidia

Răcășdia

Carasova

Ilidia

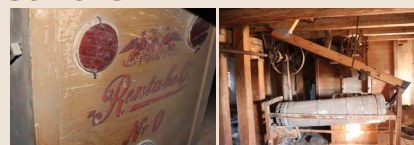

Ilidia

Morile de apă de mari dimensiuni, semi-industriale

Mai puțin cunoscute sunt morile de apă de mari dimensiuni, precursore ale marilor motorizate, de tip industrial. Având sisteme de captare a apelor râurilor mari (Caras, Timiș, Bârzava, Nera), acestea funcționau la o cu totul altă scară față de morile țărănești. Aveau roți uriașe (peste 6 metri diametru cea de la **Lescovița**) sau turbine care creșteau presiunea apei exercitată asupra instalațiilor, aveau unul sau mai

multe valțuri și puteau obține cele mai bune calități de făină de grâu. Multe instalații au fost, mai târziu, reconvertite pentru a funcționa cu motoare diesel sau electrice. Morile Juracek din Reșița, Concordia din **Vrani** sau Moara din **Mehadia** sunt printre cele mai mari clădiri de mori de apă care încă se mai păstrează. Lista este completată de morile de la **Mercina, Ticvanu Mic, Sadova Veche, Terego, Berzovia, Valeapai.**

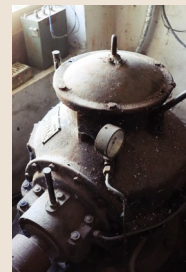
Instalații diverse

Moara Concordia din Vrani

Moara din Lescovița

Turbină austriacă - Ticvanu Mic

Reșița și împrejurimi

Puțini mai știu că pe drumul care leagă Bocșa de Reșița, chiar lângă șoseaua tranzitată zilnic de mii de mașini, se află o moară de apă care pe vremuri își etala roata mândră, verticală, celor care treceau pe acest drum. Amplasată în satul Moniom, aparținător municipiului Reșița, Moara lui Mustăcilă este construită din piatră, cu roată verticală și locuință pentru morar. Astăzi se mai păstrează doar o parte din axul rotii, dar și o bună parte din instalațiile interioare.

Alte două mori de apă au supraviețuit pe teritoriul administrativ al municipiului Reșița: moara Juracek, astăzi locuințe sociale și moara din Cuptoare, amplasată pe o proprietate privată și oprită în anii 40, când apele pârului pe care este așezată au fost captate și direcționate pentru consumul populației din Reșița.

Ultima moară care se mai păstrează pe Bârzava în zona de contact cu Câmpia de Vest se mai găsește la Berzovia. Pe vremuri, morile erau răspândite în toate localitățile care străjuiesc râul, până la ieșirea din țară. De asemenea, ultima moară de pe Pogăniș, înainte de intrarea în câmpie, se mai păstrează la Valeapai. Aceasta a fost transformată în moară electrică în perioada comunistă iar mai târziu oprită cu totul.

Moara lui Mustăcilă din Moniom

Moara din Cuptoare

Moara lui Dănilă Traian - Berzovia

Moara din Valeapai

În loc de final

Pentru echipa Acasă în Banat, Proiectul Țara Morilor de Apă a fost cu adevărat o provocare. Dacă, la început am estimat că vom evalua aproximativ 100 de mori de apă din Caraș Severin, apoi am atins numărul de 150 și, în final, am ajuns la **243 de mori** de apă vizitate și fotografiate. Am parcurs **10.000 km** și vizitat peste **150 de localități**. Acest ghid cuprinde doar o mică parte din informațiile și fotografiile acumulate, însă mai multe pot fi accesate pe website-ul dedicat **www.taramorilordeapa.ro**.

Echipele au mers în teren, au încercat să ajungă la toate morile din zonă, deși deseori ne-am confruntat cu indiferența sau necunoștința localnicilor. Morile nefuncționale sunt de multe ori uitate, iar oamenii și le-au șters din conștiința colectivă.

Cu toate astea, cu ajutorul unor pasionați care doresc să păstreze identitatea și istoria locului, am reușit să ajungem în colțuri nebănuite ale județului Caraș Severin, pe la colibe din munți sau prin sate unde nimeni nu mai bănuia că ar exista o moară de apă. Mulțumim voluntarilor inimoși care au umblat

prin satele bănățene în căutarea morilor de apă, le-au notat, le-au localizat și le-au fotografiat. Mulțumim tuturor celor care ne-au fost ghizi, ne-au îndrumat și ne-au arătat comorile ascunse ale Banatului. Mulțumim primăriilor care ne-au susținut în munca de teren, cu informații foarte utile și cu oameni care ne-au îndrumat în căutările noastre. Nu în ultimul rând, mulțumim Consiliului Județean Caraș-Severin pentru sprijinul financiar acordat.

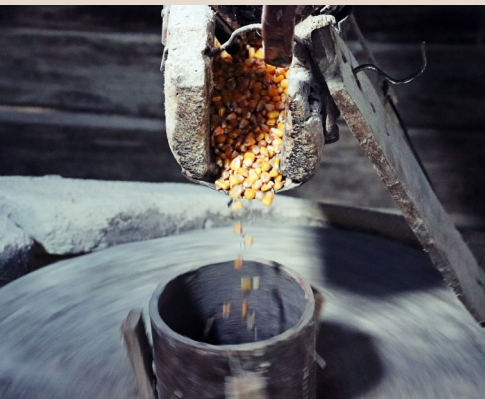
Ce urmează?

Asociația Acasă în Banat își dorește să repună în funcțiune câteva dintre aceste mori de

apă ce așteaptă doar un imbold să macine din nou. Un precedent în acest sens a fost stabilit în anul 2018 de Ambulanța pentru Monumente Banat care a reparat două mori: Îndărătnica de la Perete, din Eftimie Murgu și Moara de tuluji Ibulcina II de la Prigor. Cu bani puțini, dar cu multă dragoste și muncă dedicată, putem face multe, alături de comunitățile locale.

Vrem ca prin acțiunile noastre să facem cunoscută **Țara Morilor de Apă** și să reușim să păstrăm în continuare aceste comori ale Banatului. Este de datoria noastră, a tuturor celor trăim aici și iubim acest colț de țară.

Proiectul „Țara Morilor de Apă” este cofinanțat de Consiliul Județean Caraș-Severin, linia de finanțare „proiecte culturale” - 2019. Valoarea totală a proiectului este de 19.938 lei, din care 9.969 lei (50%) reprezintă cofinanțarea Consiliului Județean Caraș-Severin și 9.969 lei (50%) valoarea suportată de către Asociația Acasă în Banat din fonduri proprii. Data începerii proiectului - 1 august 2019; data finalizării - 15 decembrie 2019.

ECHIPA DE PROIECT

Coordonator: Radu Trifan - Asociația Acasă în Banat;

Redactare: Radu Trifan, Nicoleta Trifan;

Inventariere, fotografiere, cartografiere: Andrada Albu, Răzvan Bacoci, Răzvan Bârsescu, Mioara Feraru, Adrian Olivian Galu, Erika Iszlai, Sorina Luca-Dumitru, Izabella Roswitta Meszaros, Patricia Miculescu, Cătălin Păcuraru, Anitta Alexandra Pelin, Daniela Toma, Nicoleta Trifan, Radu Trifan, Luzia Tudorache, Ilie Tundrea;

Layout: Radu Trifan;

Website: www.taramorilordeapa.ro

Mulțumiri ghizilor locali: Simion Paica (Feneș), prof. Pavel Panduru (Prigor), Simona Miclău (directoarea Școlii Prigor), Iosif Velcotă (Șopotu Vechi), Ilie Lungu (Ohabița), Ionuț Bizău (Cuptoare);

Mulțumiri pentru sprijin Primăriilor Cornereva, Gârnici, Mehadica, Prigor, Răcășdia, Sichevița, Șopotu Nou; Mulțumiri Muzeului ASTRA din Sibiu pentru sprijinul oferit în consultarea arhivei privitoare la morile de apă.

Tipar executat de SC ALDO DETAIL DIRECT SRL, punct de lucru Dumbrăvița, str. Conac, nr.60/2/17, județul Timiș.

Tiraj: 250 exemplare.

© 2019 Toate drepturile sunt rezervate Asociației Acasă în Banat.

SUSȚINEȚI ASOCIAȚIA ACASĂ ÎN BANAT

CIF 39329018,

Adresa: sat. Valeapăi, nr.134, comuna Ramna, județul Caraș-Severin

Punct de lucru: Timișoara, str. Ion Ghica, nr. 1, ap.3

Cont LEI: RO26BTRLRONCRTOP53069801

Cont EURO: RO11BTRLEURCRTOP53069801

SWIFT/ BIC: BTRLRO22

PayPal: acasainbanat@gmail.com